

saadan Sags Natur, at man i en enkelt Retning giver en udtryffeligg Bestemmelse; det vilde i dette Tilfælde derved ligesom paapeges, at en sllig Myndighed ikke i andre lignende Forhold skulde tilkomme den geistlige Overøvrighed. Seg skal derfor anbefale de ærede Medlemmer af Thinget, der ønske, at denne Sags Fremme skal faa nogen praktisk Betydning, at stemme for Forslaget af Udvalgets Fleertal.

Spørg: Seg skal kun tillade mig faa Bemærkninger i Anledning af hvad der er ytret af foregaaende Talere. Naar den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) meente, at der i mine Udtalelser laae en Antydning af, at jeg var paa Veie til at fortryde de Forslag, jeg havde været med at stille til den foreliggende Lov, saa er det ikke Tilfældet, hvis jeg havde stillet mig imod Lovforslaget, vilde jeg senere være kommen til at fortryde dette; men naar jeg har ytret, at jeg fandt mig foranlediget til at fremføre nogle af de Betæneligheder, som altid maae gjøre sig gjældende med Hensyn til Lovforslag af denne Betydning, saa er det, fordi jeg anseer det for hensigtsmæssigt og rigtigt, at disse Betæneligheder komme frem. Der synes at være Mange her i Thinget, som ønske at faae en saadan Lov og de Friheder, der knytte sig til den, og skulde det da ikke være rigtigt, at ogsaa Betænelighederne bleve udtalte og tagne under Overveielse? Det har jeg gjort, og man tillægge nu disse Betæneligheder nogen Vægt eller ikke; jeg har ikke villet tilbageholde dem. Naar jeg har ytret, at man kunde finde det hensigtsmæssigt, at Menighederne gives Leilighed til at give deres Mening tilkjende om disse Forhold, saa forekommer det mig, at jeg med Urette er bleven angreben af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) for denne Ytring. Dersom der er Menigheder her i Landet, og det troer jeg, man vil indrømme, — jeg kan ikke samstemme med den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 3die Valgkreds (Barfod), som ikke har anden Definition af Ordet „Menighed“ end „confessionsløs“, beklændelsesløs — jeg siger altsaa, dersom man vil indrømme, at der er Menigheder her i Landet,

saa er det ikke nogen urimelig Tanke at give disse Menigheder Leilighed til at ytre sig. Siger man, at dette kun er et Haab, en henkastet Tanke, idet det er umuligt at finde en Maade, hvorpaa Menighederne kunne komme til Orde, da de ikke have noget Organ, saa svarer jeg dertil, at dersom der er Menigheder, som finde, at Sagen har nogen Betydning, saa vilde deres enkelte Medlemmer netop som saadanne, hvert for sig have Ret til at ytre sig, og de vilde vel finde Leilighed til at lægge disse Ytringer for Dagen. — Men Menighederne kunne jo ogsaa ytre sig paa andre Maader, f. Ex. derved, at enhver Menighed sendte En af sin Midte, en Familiefader, til Landemødet for der at afgive sin Mening om den foreliggende Sag; der vilde ikke være Noget ibeeni derfor. Det er muligt, at det var en uheldig Maade (S. A. Hansen: Ja!). Ja, jeg hører nu, at man mener, at det vilde være en uheldig Maade; — men jeg siger kun, at dersom der er Menigheder her i Landet, og man stadigt vil vedblive at gjøre Forandringer paa Kirkens og Kirkefrihedernes Gebeet, uden at tage under Overveielse, hvorledes man skal fremkalde Ytringer af Menighederne, der kunne have Betydning for denne Forsamling og for Regjeringen, saa er det en vanskelig Sag at blive ved at fremme Friheder og forandre Lovene paa det kirkelige Gebeet. Med Hensyn til dette Lovforslag er det jo givet, at endel af de overordnede Geistlige ikke have syntes om det; de underordnede have ikke haft Leilighed til at ytre sig, de have heller ikke havde Ret til at ytre sig, og man behøver ikke at høre deres Mening derom; men synes det da at være saa unaturligt at ønske, at deres Stemme, der have saamegen og naturlig Vægt, nemlig Menighederens, maatte faae Leilighed til at komme frem? — Andet og Mere har jeg ikke sagt. Naar jeg tidligere holdt paa, at hvis Loven ikke kom ud i denne Session, vil der gives Leilighed for Menighedens Medlemmer til at ytre sig, saa ligger ikke deri noget Duffe om, at Loven ikke maatte blive fremmet nu; det ærede Medlem for Maribo Amts tredie Valgkreds (Barfod) syntes at rette en meget stærk Bebreidelse til Udvalget, fordi det ikke havde fremmet Sagen hurtigere; han udtalte sig to Gange om, at